

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçları Araştırma
Kurulu Başkanlığı

ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİM REHBERİ (Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları)

Sürüm 1.0

SÜRÜM TABLOSU

Sürüm	Tarih	Değişiklikler
1.0	31.03.2017	İlk sürüm

İÇİNDEKİLER

1. Giriş.....	4
1.1 Amaç.....	4
1.2 Kapsam.....	4
1.3 Tanım ve Kısaltmalar	4
2. Genel Açıklama	4
2.1 Erteleme Talepli Şüpheli İşlem Bildirimleri	5
3. Şüpheli İşlem Bildirimine Dair Esas ve Usuller	6
3.1 Kağıt Ortamında Gönderim.....	6
3.2 Elektronik Ortamda Gönderim	6
3.2.1 EMİS.ONLINE Erişimi.....	6
4. Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi	7
4.1 Formun Düzenlenmesine Dair Genel Hususlar	7
4.2 Şüpheli İşlem Bildirim Formu.....	7
4.2.1. (A) Formu Düzenleyen Yükümlü Bilgileri	7
4.2.2. (B) Bildirime İlişkin Bilgiler.....	8
4.2.3. (C) Şüpheli İşlem ile İlgili Gerçek Kişi Bilgileri	9
4.2.4. (D) Şüpheli İşlem ile İlgili Tüzel Kişiler ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküllere Dair Bilgiler.....	11
4.2.5. (E) Şüpheli İşlem Bilgileri	12
4.2.6. (F) Hesap Bilgileri.....	13
4.2.7. (G) Suça İlişkin Şüphe Kategorisi.....	14
4.2.8. (H) Açıklama.....	14
5. Referans Değer Tabloları.....	15
5.1 Suça İlişkin Şüphe Kategorileri.....	15
5.2 İşlem Türleri	16
5.3 İşlem Kanalları	16
6. Şüpheli İşlem Tipleri.....	16
7. Şüphe Kategorileri Referans Tablosu	21

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 - Formu Düzenleyen Bilgileri Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	8
Tablo 2 - Bildirime İlişkin Bilgiler Bilgi Alanları Tablosu.....	9
Tablo 3 - Gerçek Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	10
Tablo 4 - Tüzel Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	12
Tablo 5 - Şüpheli İşlemler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	13
Tablo 6 - Hesap Bilgileri Bölümü Bilgi Alanları Tablosu	14
Tablo 7 - Suça İlişkin Şüphe Kategorileri Tablosu	15
Tablo 8 - Şüphe Kategorileri Referans Tablosu	24

1. Giriş

1.1 Amaç

Bu rehber Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları için şüpheli işlemlerin bildirimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacı ile hazırlanmıştır.

1.2 Kapsam

İşbu rehber içerisinde Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları tarafından şüpheli işlem bildirimlerinin nasıl yapılacağına dair esas ve usullere yer verilmiştir.

Rehber içerisinde öncelikle şüpheli işlem bildirimlerinin kağıt ortamında ve elektronik ortamda gönderimine dair süreçler anlatılmış, daha sonra şüpheli işlem bildirim formlarının nasıl düzenleneceğine dair detaylı bilgilere yer verilmiştir.

1.3 Tanım ve Kısaltmalar

Kanun	5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun
Yönetmelik	Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik
Tebliğ	MASAK 13 Sıra Numaralı Genel Tebliği
Sistem	EMİS.ONLINE Sistemi (eski adı MASAK.ONLINE)

2. Genel Açıklama

5549 sayılı Kanunun “Şüpheli işlem bildirim” başlıklı 4 üncü maddesi gereğince, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu malvarlığının yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheliyi gerektirecek bir hususun bulunması halinde bu işlemlerin, yükümlüler tarafından Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına (MASAK) bildirilmesi zorunludur.

Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında; Maliye Bakanlığının, şüpheli işlem bildirim formlarının düzenlenmesine ve bildirimlerin elektronik ortam ve bilgi iletişim araçları kullanılarak yapılması zorunluluğu getirilmesine ilişkin usul ve esasları yükümlüler bazında ayrı ayrı belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

MASAK 13 sıra nolu Genel Tebliği'nin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında; “Başkanlık, elektronik ve kağıt ortamındaki şüpheli işlemlerin bildirimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere yükümlüler için genel ve sektörel mahiyette şüpheli işlem bildirim rehberleri yayımlayabilir.” hükmü yer almaktadır. Maddenin ikinci fıkrasında ise “Rehberler Başkanlığın resmi internet sitesi ve/veya EMİS.ONLINE aracılığı ile duyurulur. Yükümlüler tarafından yapılacak bildirimler, bu rehberlerde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde yapılır.” ifadesi bulunmaktadır.

Bu kapsamda Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları şüpheli işlem bildirimlerini bu Rehberde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde gönderecektir.

2.1 Erteleme Talepli Şüpheli İşlem Bildirimleri

5549 sayılı Kanunun “İşlemlerin ertelenmesi” başlıklı 19/A maddesine dayanılarak hazırlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Kapsamında İşlemlerin Ertelenmesine Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde şüpheli işlem bildirimlerine istinaden işlemin ertelenmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiştir.

Şüpheli işlem bildiriminde bulunulmasına ilişkin usul ve esaslar iş bu Rehberin konusunu teşkil etmekle birlikte, işlemin ertelenmesi talebiyle şüpheli işlem bildiriminde bulunulması ayrıca söz konusu Yönetmelikte belirlenen unsurları da kapsamaktadır.

Buna göre;

- Erteleme talepli şüpheli işlem bildirimlerinin, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da halihazırda devam eden işleme konu malvarlığının aklama veya terörizmin finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair salt şüpheden öte şüpheyi destekleyen belge veya ciddi emare bulunması durumunda gerekçeleri ile birlikte gönderilmesi,
- İşleme konu malvarlığının aklama veya terörizmin finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüpheyi destekleyen belge veya ciddi emare kapsamında;
 - Erteleme talepli şüpheli işlem bildirimine konu işlemin, olağandışı nitelikli olması,
 - Çeşitli veri tabanlarından ya da diğer kaynaklardan yapılan kontroller sonucunda işlemi yapan kişi ya da kişilerin suçla ilgili olduğunun veya olabileceğinin anlaşılması,
 - İşlemin tamamlanmasının terörizmin finansmanı ile ilgili olduğu düşünülen fonlara ya da suçtan elde edilen gelirlere el koymayı engelleyeceğine veya zorlaştıracığına ilişkin tehlikeli bir halin bulunması,

gibi göstergelere haiz olması,

- Erteleme talepli şüpheli işlem bildirimlerinin, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da halihazırda devam eden işlemlere ilişkin olarak gönderilmesi, bu kapsamda örneğin stok halde bulunan malvarlığı değerlerine ilişkin şüpheli işlem bildirimlerinin “işlemin ertelenmesi” talebi ile gönderilmemesi,
- Şüpheli işlem bildirimini işlemin ertelenmesi talebi ile Başkanlığa gönderen yükümlülerin, işlem hakkında Bakan tarafından verilecek karar Başkanlıkça kendilerine tebliğ edilinceye kadar işlemi gerçekleştirmekten imtina etmeleri,

gerekmektedir.

İşlemlerin ertelenmesi, yükümlü tarafından şüpheli işlem bildiriminde bulunulan tarihten itibaren yedi iş gününü geçemez. İşlem hakkındaki kararın söz konusu süre içerisinde tebliğ edilmemesi durumunda erteleme talebine konu işlem gerçekleştirilebilir.

Bu kapsamdaki şüpheli işlem bildirimleri, Rehberin “4.2.2 (B) Bildirime İlişkin Bilgiler” bölümünde de açıklandığı üzere bildirim aciliyeti kısmında “İşlemin Ertelenmesi Talepli” seçeneği işaretlenerek gönderilir. Ayrıca erteleme talepli bildirim konusunu teşkil eden işlemlere ilişkin olarak, başta şüpheli işlem bildirim formunun ilgili bölümlerinde yer alan; işlemi yapmak isteyen yahut adına işlem yapılan kişi ve kişilere, işleme ve varsa hesaba ilişkin bilgiler olmak üzere, bildirim formunda yer alan tüm detaylar eksiksiz şekilde doldurulur ve gerekçesine açık ve ayrıntılı şekilde yer verilir.

Bu kapsamda, erteleme talebiyle gönderilecek şüpheli işlem bildiriminde, belirtilen hususların dikkate alınması uygulamanın sağlıklı işleyişi ve etkinliği bakımından önem arz etmektedir.

3. Şüpheli İşlem Bildirimine Dair Esas ve Usuller

Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları tarafından şüpheli işlem bildirimleri elektronik ortamda gönderilebilecektir. 13 Sıra Nolu MASAK Genel Tebliği'nin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Kendilerine elektronik ortamda ŞİB formu düzenleme imkanı verilen yükümlüler izin tarihinden itibaren şüpheli işlem bildirimlerini elektronik olarak MASAK.ONLINE üzerinden yapmak zorundadırlar. Söz konusu yükümlüler bu tarihten sonra kağıt ortamında bildirimde bulunamazlar” hükmü gereğince elektronik ortamda ŞİB formu düzenleme izni alan yükümlüler, elektronik olarak gönderimin mümkün olmadığı zorunlu haller dışında izin tarihinden itibaren kağıt ortamında bildirimde bulunamayacaktır.

Hem kağıt ortamında hem de elektronik ortamda bildirim yapılırken, şüpheli işlem bildirim formu işbu rehberin “Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi” başlıklı bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenecektir.

3.1 Kağıt Ortamında Gönderim

Şüpheli işlem bildirimlerinin kağıt ortamında gönderilmesi için işbu rehber ekinde yer alan “Şüpheli İşlem Bildirim Formu (MSK-FRM-ŞİB-009)” kullanılacaktır. Formun nasıl doldurulacağına ilişkin esas ve usuller bu belge içerisinde açıklanmıştır. Düzenlenen form ilgili mevzuat hükümleri uyarınca formu düzenleyen kişi tarafından ıslak imza ile imzalanacaktır.

Form kullanılarak yapılan bildirimler Başkanlığa elden, posta veya faks yolu ile gönderilebilir. Faks ile yapılan bildirimlerde, form aslının posta ile de gönderilmesi gerekmektedir.

3.2 Elektronik Ortamda Gönderim

Şüpheli işlem bildirimlerinin elektronik ortamda gönderimi EMİS.ONLINE sistemi kullanılarak (<https://online.masak.gov.tr>) yapılacaktır. EMİS.ONLINE sisteminin kullanımına dair bilgiler aynı sistem içerisinden erişilebilen “EMİS.ONLINE Kullanım Kılavuzu” içerisinde yer almaktadır.

3.2.1 EMİS.ONLINE Erişimi

EMİS.ONLINE sistemine erişim yapılabilmesi için Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları uyum görevlileri tarafından işbu rehberin ekinde yer alan “Elektronik Ortamda

Şüpheli İşlem Bildirimi Taahhüt Formu (MSK-FRM-THT-002-1.0)” düzenlenerek ıslak imzalı olarak Başkanlığa iletilecektir. Taahhüt formunun Başkanlığa iletilmesini müteakip Başkanlık tarafından başvuruda bulunan yükümlü ve ilgili uyum görevlisi için EMİS.ONLINE sistemi içerisinde bir kullanıcı hesabı açılacak ve bu hesaba ilk defa erişim için gerekli şifre uyum görevlisine iletilecektir. Uyum görevlisi kendisine iletilen şifre ile EMİS.ONLINE sistemine ilk erişiminde şifresini zorunlu olarak değiştirecektir.

Uyum görevlisinin değişmesi halinde yeni atanan uyum görevlisi tarafından yeniden taahhüt formu düzenlenerek ıslak imzalı olarak Başkanlığa gönderilecektir.

4. Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi

Şüpheli işlem bildirim formu içerisinde yer alan alanlar (hem elektronik hem de kağıt ortamında bildirimde) bu başlık altında belirtilmiş olan açıklamalar dikkate alınarak düzenlenecektir.

Başkanlık bünyesinde suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele kapsamında yürütülen faaliyetlerin en önemli girdisini oluşturan şüpheli işlem bildirimlerinin kalitesi söz konusu süreçlerin başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle yükümlüler tarafından gönderilen şüpheli işlem bildirimlerinin Başkanlık tarafından belirlenen esas ve usullere uygun olarak ve yükümlü tarafından sahip olunan tüm bilgileri içerecek şekilde düzenlenmesi yapılan bildirim suç gelirin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele süreçlerine olan katkısını artıracaktır. Şüpheli işlem bildirim yapılmasının yanı sıra gönderilen bildirim kalitesinin artırılması ve dolayısıyla katma değerinin azami düzeye yükseltilmesi için bu rehber içerisinde verilen açıklamalara uygun olarak bildirim yapılması yüksek önem taşımaktadır.

4.1 Formun Düzenlenmesine Dair Genel Hususlar

Aynı konuyla ilgili birden çok gerçek ve/veya tüzel kişi hakkında tek bir ŞİB Formu düzenlenir. Burada dikkat edilecek husus aynı şüpheli eylem ile ilgili olduğundan şüphe duyulan her bir şahıs veya firma için ayrı ayrı bildirim yapılmaması; her bir şahıs ve firma için formun ilgili bölümlerinin doldurulması ve hepsinin aynı formda gönderilmesidir.

Bir şüpheli eylem ile ilgili, daha önce gönderilen şüpheli işlem bildiriminin devamı veya şüpheyi destekleyici mahiyette yeni işlemlerin tespit edilmesi halinde yeni bir şüpheli işlem bildirimini düzenlenerek bu rehberde belirtilen usuller çerçevesinde önceki bildirim ek olarak gönderilir.

4.2 Şüpheli İşlem Bildirim Formu

4.2.1. (A) Formu Düzenleyen Yükümlü Bilgileri

Alan Adı	Açıklama
Yükümlü Unvanı	Formu düzenleyen yükümlünün unvanı herhangi bir kısaltma yapılmaksızın açık bir şekilde belirtilecektir.
Vergi Kimlik Numarası	Formu düzenleyen yükümlünün vergi kimlik numarası belirtilecektir.
TC Kimlik	Formu düzenleyen ve yükümlü adına imzalayan uyum görevlisinin TC

Numarası	kimlik numarası belirtilecektir.

Tablo 1 - Formu Düzenleyen Bilgileri Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.2. (B) Bildirime İlişkin Bilgiler

Alan Adı	Açıklama
Referans No	Bildirimlerin takibi için gönderilen her bir bildirim yükümlü tarafından tekrarlamayacak şekilde bir referans numarası verilecektir. Bildirimler bu numara ile takip edilebilir ve sorgulanabilir. İki ayrı şüpheli işlem bildirimine aynı referans numarası verilmemelidir. Referans numarasına ilişkin özel bir format Başkanlıkça tanımlanmamış olup yükümlünün kendi işleyişine göre belirlenecek bir numara verilebilecektir.
Yeni veya Ek	Şüpheli işlem bildirimini yeni bir bildirim olabileceği gibi daha önceden gönderilmiş bir bildirim eki mahiyetinde olabilir. Girilen bildirim daha önceki bir bildirim eki ise “Ek” seçeneği işaretlenecektir. Ek seçeneğinin işaretlenmesi halinde önceki bildirimle ilişkin yükümlü tarafından verilmiş olan referans numarası belirtilecektir.
Ek İse Önceki Bildirim Referans No	Bu alanda ek bildirimler için önceki bildirimle yükümlü tarafından verilmiş referans numarası belirtilecektir. Ek bildirimler için önceki bildirim referans numarasının belirtilmesi zorunludur. Aynı şüpheli eyleme ilişkin olarak birden fazla sayıda ek bildirim gönderilecek ise her bir bildirimde ilk gönderilen şüpheli işlem bildirimine ait referans numarası belirtilmelidir. (Örnek : Farklı tarihlerde düzenlenen 2 ve 3 referans numaralı bildirimler 1 numaralı bildirim eki ise; her iki bildirimde önceki referans numarası “1” olarak belirtilmelidir. Bir diğer deyişle her bildirim bir önceki bildirimle ek yapılması sureti ile zincirleme bir referans ağı oluşturulmamalıdır.)
Bildirim Aciliyeti	Bildirim mahiyetine göre aciliyet durumu belirtilecektir. Yükümlüler tarafından Başkanlığa gönderilen tüm şüpheli işlem bildirimleri doğrulama süreçlerine tabi tutularak Başkanlık bilgi sistemlerine kaydedilmekte ve her bir şüpheli işlem bildirimine bir risk skoru belirlenmektedir. Başkanlığa intikal eden tüm şüpheli işlem bildirimleri değerlendirmeye tabi tutulmakta olmasına karşın yüksek risk arz eden bildirimlere öncelik verilmektedir. Bu kapsamda “ivedi”, “çok ivedi” ve “işlemin ertelenmesi talepli” olarak işaretlenmiş olan şüpheli işlem bildirimleri daha yüksek riskli olarak değerlendirilmektedir. Bu bilgiler ışığında bir bildirim aciliyet kodunu belirtirken, bildirimde yer alan eylemin Başkanlık tarafından ivedi olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaati oluşmuşsa, gerçekleştirilen/teşebbüs edilen eylemin risk durumuna göre “Çok İvedi” veya “İvedi” kodlarından birisi, işleme konu malvarlığının aklama veya terörizmin finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüpheyi destekleyen belge veya ciddi emare bulunması durumunda ise “İşlemin Ertelenmesi Talepli” seçeneği işaretlenmelidir. Aksi durumlarda aciliyet kodunun “Normal” olarak belirtilmesi gerekmektedir.

	Gerekmediği halde ivedi olarak gönderilen bildirimler, gerçekte daha yüksek risk arz eden başka bir vakanın değerlendirilmesi sürecinin ertelenmesine yol açabileceği için sadece gerekli hallerde “İvedi”, “Çok İvedi” ve “İşlemin Ertelenmesi Talepli” kodları kullanılmalıdır.
Bildirim Kategorisi	Şüpheli işlem bildiriminde belirtilen eylem veya eylemlerin doğrudan suç gelirinin aklanması ve/veya terörün finansmanı şüphesini oluşturduğu değerlendiriliyorsa bu alandaki seçenekler işaretlenmelidir. Bu alanda “suç gelirlerinin aklanması” ya da “terörün finansmanı” seçeneklerinden en az bir tanesinin işaretlenmesi zorunludur. Terörün finansmanı suçu için yeterli düzeyde şüphenin olmadığı hallerde sadece “suç gelirlerinin aklanması” işaretlenmelidir.

Tablo 2 - Bildirime İlişkin Bilgiler Bilgi Alanları Tablosu

4.2.3. (C) Şüpheli İşlem ile İlgili Gerçek Kişi Bilgileri

Bu bölümde şüpheli işlem ile ilgili gerçek kişilere ilişkin bilgilere yer verilecektir. Şüpheli işlem ile ilgili gerçek kişiler birden fazla ise formun bu kısmı her bir farklı kişi için yinelenacaktır.

Şüpheli işlem ile ilgili gerçek kişileri belirtirken, temsilci veya vekil aracılığı ile gerçekleştirilen işlemlerde hem işlemi yapanın hem de adına işlem yapılan kişinin bilgilerine ayrı ayrı yer verilmelidir. Ancak sadece şüpheli işlemi gerçekleştiren veya adına işlem gerçekleştirilen kişilerin verilmesi yeterli değildir. Bu alanda şüpheli eylem veya şüpheli eylemi gerçekleştiren kişiler ile dolaylı olarak ilişkili olan diğer gerçek kişilere dair bilgilere de yer verilmelidir. Şüpheli işlem bildirim formunun açıklama alanına adı geçen (şüpheli işlemi yapan ve adına işlem yapılan kişi olmasa dahi) tüm gerçek kişilere dair sahip olunan bilgiler bu alanda belirtilecektir. Bu kapsamda şüpheli işlemi fiilen gerçekleştiren kişilerin çeşitli saikler ile ilişkili olan (akrabalık, iş ortaklığı vs.) ve fiilen kendisi yapmamasına karşın şüpheli işlemde belirtilen eylemleri yönettiği veya yönlendirdiğinden şüphe duyulan diğer kişilerin bilgilerine de yer verilmesi kritik önem taşımaktadır.

Alan Adı	Açıklama
İşlem İle Olan Bağlantısı	Bilgileri verilen gerçek kişinin şüpheli eylem ile olan bağlantısı bu alanda belirtilecektir. Bilgileri verilen gerçek kişi şüpheli işlemi fiilen gerçekleştiren kişi ise “İşlemi Yapan” seçeneği işaretlenecektir. Temsil veya vekalet ilişkileri kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde adına işlem yapılan kişinin bilgileri belirtilirken “Adına İşlem Yapılan” kişi seçeneği işaretlenecektir. Şüpheli işlemdeki eylem ve/veya kişiler ile dolaylı olarak ilgili olan diğer kişiler için “Dolaylı Olarak İlgili” seçeneğini belirtiniz ve ilişkinin mahiyetini açıklayınız.
Kimliği Sahte mi?	Bilgileri sağlanan gerçek kişinin ibraz etmiş olduğu kimlik belgesinin veya beyan ettiği bilgilerin sahte olduğu tespit edilmişse bu seçenek işaretlenecektir.
Adı	Gerçek kişinin adı herhangi bir kısaltma olmadan yazılacaktır. Birden fazla isimli kişiler için her iki isim kısaltmadan bu alanda belirtilecektir.

Soyadı	Gerçek kişinin soyadı herhangi bir kısaltma olmadan yazılacaktır.
Cinsiyet	Biliniyorsa gerçek kişinin cinsiyeti belirtilecektir. Kişinin cinsiyeti bilinmiyorsa “Bilinmiyor” seçeneği işaretlenecektir.
T.C. Kimlik No	Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan gerçek kişiler için 11 haneli TC Kimlik Numarası (TCKN), Türkiye’de ikamet iznine sahip yabancı uyruklu kişiler için Yabancı Kimlik Numarası (YKN) belirtilecektir.
Vergi Kimlik No	Türkiye’de vergi mükellefi olan gerçek kişiler için 10 haneli vergi kimlik numarası belirtilecektir.
Uyruğu	Yabancı uyruklu kişiler gerçek kişiler için kişinin uyruğu (herhangi bir kısaltma yapılmaksızın) belirtilecektir.
Anne Adı	Anne adı herhangi bir kısaltma olmadan belirtilecektir. Birden fazla isim olması halinde tüm isimler açık olarak belirtilecektir.
Baba Adı	Baba adı herhangi bir kısaltma olmadan belirtilecektir. Birden fazla isim olması halinde tüm isimler açık olarak belirtilecektir.
Adres	Gerçek kişinin ev ve iş adresi bilgileri belirtilecektir. Adres belirtirken sahip olunan tüm bilgilerin (ilçe-il-posta kodu) açıkça belirtilmesi gerekmektedir.
Doğum Tarihi	Doğum tarihi gün-ay-yıl (Örnek : “01.01.1970”) formatında belirtilecektir. Doğum tarihinin gün ve ayı bilinmiyorsa 1 Ocak olarak belirtilmesi yeterlidir.
Doğum Yeri	Doğum yeri bilgisi herhangi bir kısaltma olmadan belirtilecektir. Yabancı ülkelerde doğan kişiler için doğum yeri alanında sadece alt yerleşim yerinin adı verilmemeli, ülke bilgisi de belirtilmelidir.
Kimlik Belgelerine Dair Bilgiler	Kişinin yükümlü tarafından vakıf olunan kimlik gösterir belgelerine dair seri ve numara bilgileri belirtilecektir. Kişinin birden fazla kimlik belgesi mevcut ise sahip olunan tüm belgelere dair bilgilerin belirtilmesi gerekmektedir. Belge numarası birden fazla alandan oluşuyorsa (seri no-sıra no gibi) tüm numaralar “-“ ile ayrılarak belirtilecektir. Yabancı uyruklu kişilerde pasaport numarasının mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.
Telefon Numarası	Kişinin telefon numarası/numaraları belirtilecektir.
Elektronik Posta Adresi	Kişinin elektronik posta adresi belirtilecektir.
İş ve Meslek	Gerçek kişinin işte çalıştığı faaliyet alanı veya mesleği belirtilecektir. Kişinin bilinen birden fazla mesleği/faaliyet alanı varsa her bir meslek/faaliyet bilgisi virgül ile ayrılarak belirtilecektir.
Varsa Ek Bilgi	Bilgileri verilen gerçek kişiye ve kişinin şüpheli işlem ile alakasına dair bilinen ek bilgiler (çalıştığı yer, lakabı, mahlas isimleri, aile ve soy bilgileri, nam ve şöhret durumu, ekonomik durumu vs.) biliniyorsa bu alanda belirtilecektir.

Tablo 3 - Gerçek Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.4. (D) Şüpheli İşlem ile İlgili Tüzel Kişiler ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküllere Dair Bilgiler

Şüpheli işlemi gerçekleştiren gerçek kişi işlemi bir veya birden fazla tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkül (tüzel kişi) adına gerçekleştirmişse; adına işlem yapılan tüzel kişi ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllere dair bilgiler bu alanda belirtilecektir.

Bu alanda sadece adına işlem yapılan kuruluşlar değil, şüpheli işlemdeki eylem ile dolaylı olarak ilgili olduğu değerlendirilen tüm kuruluşların bilgisine yer verilmelidir. Şüpheli işlem bildirim formunun açıklama alanında adı geçen tüm tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllere dair bilgiler ayrı ayrı belirtilmelidir.

Birden fazla tüzel kişiye dair bilginin belirtilmesi için formun D Bölümü bilgisi verilecek tüzel kişi adedince tekrarlanacaktır.

Alan Adı	Açıklama
İşlem İle Olan Bağlantısı	Bilgisi verilen tüzel kişinin şüpheli eylem ile olan bağlantısı bu alanda verilecektir. Bilgileri verilen tüzel kişi temsil veya vekalet ilişkisi kapsamında adına işlem yapılan kişi ise “Adına İşlem Yapılıyor” seçeneği belirtilmelidir. İşlem veya işlemlerle doğrudan bağlantısı olmamakla birlikte karşılaşılan şüpheli durumla dolaylı olarak alakalı olduğu düşünülen kuruluşlar için “Dolaylı Olarak İlgili” seçeneği belirtilmelidir.
Kimliğe esas belge sahte mi?	Bilgileri sağlanan tüzel kişiye dair beyan edilen bilgilerin sahte olduğu tespit edilmişse bu seçenek işaretlenecektir.
Kuruluş Nevi	Bilgileri belirtilen tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülün nevi belirtilecektir.
Unvan	Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiler için firmanın ticaret unvanı; dernek ve vakıflar ile bunlara ilişkin iktisadi işletmeler, sendika, konfederasyon, tüzel kişiliği olmayan teşekküller için bunların adı belirtilecektir. Tüzel kişiliklerin unvanı belirtilirken tüm ticari firma unvan firma nev’ini de içerecek şekilde açık olarak belirtilmelidir (Örnek : Örnek Şirket Ltd. Şti.).
İşletme Adı	Firmanın ticari unvanı haricinde piyasada yaygın olarak bilinen bir işletme adı, marka adı vs. varsa bu alanda belirtilecektir. Örnek : Örnek Şirket Ltd. Şti.’ne ait Taksim’deki restoranın adının “LEZZET DÜNYASI” olması gibi.
Vergi Kimlik No	Türkiye’de vergi mükellefi olan kuruluşlar için 10 haneli vergi kimlik numarası belirtilecektir.
Sicil Numarası	Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiler için bu alanda ticaret sicil numarası belirtilecektir.
Kurulduğu Ülke	Tüzel kişiliğin bulunduğu ülke bilgisi belirtilecektir. Birden fazla ülkede faaliyet gösteren firmalar için firmanın kurulduğu/ana merkezinin bulunduğu ülke belirtilecektir.
Kurulduğu Yer	Tüzel kişiliğin kurulduğu yer (il - ilçe) bilgisi yazılacaktır.
Kuruluş Tarihi	Biliniyorsa tüzel kişiliğin kuruluş tarihi belirtilecektir.
Adresi	Tüzel kişiliğin adresi belirtilecektir.

	Hem merkez hem şube adresleri bilinen tüzel kişiler için merkez adresinin belirtilmesi yeterlidir.
Faaliyet konusu	Meslek bilgisi alanında bilgileri verilen tüzel kişiliğin faaliyet konusu açıklama ve kısaltma yapılmaksızın açıkça belirtilecektir. Birden fazla mesleği/faaliyet alanı varsa her bir meslek/faaliyet bilgisi virgül ile ayrılarak belirtilecektir.
Telefon Numarası	Tüzel kişiliğin telefon numarası belirtilecektir. Tüzel kişiğe ait birden fazla telefon numarası biliniyorsa tüm numaralar bu alanda virgülle ayrılarak belirtilmelidir.
Faks Numarası	Tüzel kişiliğin faks numarası belirtilecektir.
Elektronik Posta Adresi	Tüzel kişiğe ait elektronik posta adresi belirtilecektir.
Web Sitesi	Tüzel kişiğe ait web sitesi adresi biliniyorsa belirtilecektir.
Varsa Ek Bilgi	Tüzel kişiğe dair vakıf olunan diğer bilgiler belirtilecektir.

Tablo 4 - Tüzel Kişiler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.5. (E) Şüpheli İşlem Bilgileri

Bu başlık altında şüpheli işlem bildirimine konu olan ve parasal bir değer içeren şüpheli işlem veya işlemlere dair bilgiler verilecektir. Parasal değer içermeyen veya değeri parasal olarak ifade edilemeyecek ve şüpheli işlem bildirimine gerekçe olan hususlar formun açıklama (H) bölümünde belirtilmeli; bu durumda şüpheli işlem bilgileri alanı boş bırakılmalıdır.

Şüpheli işlem bildirim formunda yer alan şüpheli işlem bilgileri bölümünün (E) amacı bildirim yapılmasına gerekçe teşkil eden ve parasal tutarlar içeren işlemlere dair bilgilerin özet halinde raporlanmasıdır. Dolayısıyla bu bölümde şüpheli işlemde adı geçen gerçek ve tüzel kişiler tarafından (veya adına) gerçekleştirilen ve sadece şüphe duyulan ve parasal bir tutar ihtiva eden işlemlere dair bilgilerin sunulması yeterlidir. Müşterinin yükümlü nezdinde gerçekleştirdiği ve şüphe duyulmayan tüm finansal işlemlerin bu alanda belirtilmesi istenmemektedir.

Şüpheli işlem bildirimine neden olan şüpheli işlem, tek bir işlem olabileceği gibi belli bir tarih aralığında gerçekleştirilmiş birden fazla sayıda işlem de olabilmektedir. Şüphe duyulan işlemin belli bir tarihte gerçekleşmiş veya teşebbüs aşamasında kalmış tek bir işlem olması halinde formun (E) bölümünde tarih tipi “Tek İşlemde” seçilerek beyan edilebilir. Birden fazla sayıda gerçekleşmiş işlemde şüphe duyulması halinde şüpheli işlem bilgileri raporlanırken kişilerin adına veya hesabına belli bir tarih aralığında gerçekleştirilen ve şüpheye konu olan işlemlere dair toplam tutar tarih aralığı belirtmek sureti ile tek bir seferde çoklu işlem şeklinde raporlanmalıdır.

Bir şüpheli işlem bildirim kapsamında şüphe duyulan işlemlerin farklı mahiyette olması nedeni ile (örneğin işlemlerin farklı kanallarda, şubelerde, türlerde yoğunlaşması durumunun ayrı ayrı belirtilmek istenmesi) ayrı ayrı bildirilmesi gerekiyorsa, her bir tekli veya çoklu şüpheli işlem için formun “E” bölümü tekrarlanabilir.

Alan Adı	Açıklama
İşlem Durumu	İşlemin teşebbüs aşamasında veya gerçekleşmiş bir işlem olup olmadığı belirtilecektir.

	Teşebbüs aşamasında kalan işlemler için işlem tarihi her zaman “Tek İşlemlerde” olacak şekilde belirtilecektir.
İşlem Tarihi	Bu alanda şüpheli duyulan işlem tek bir işlem ise işlemin gerçekleştirildiği tarih, çoklu işlemler belirtiliyorsa şüpheli işlemlerin başladığı tarih ile bittiği tarih belirtilecektir.
İşlemin Hesaba Bağlılığı	Şüpheli işlem bir banka nezdindeki hesaba/hesaplara bağlı olarak gerçekleştirilmişse bu alan işaretlenecek ve işleme konu olan hesap bilgileri bir sonraki bölümde belirtilecektir.
Para Birimi	Beyan edilen tutara ilişkin para birimi bu alanda belirtilecektir.
İşlem Tutarı	İşlem tutarı ilgili para birimi cinsinden belirtilecektir.
İşlem Tutarı (TP)	İşlem tutarının Türk Lirası cinsinden değeri bu alanda belirtilecektir. Şüpheli duyulan işlem/işlemler yabancı para cinsinden işlemler ise, toplam tutar şüpheli işlem bildirimini düzenlendiği gün için T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen gişe alış kuru üzerinden Türk Parasına çevrilerek belirtilecektir.
İşlem Türü	Raporlanan işlem tek işlem ise işlemin türü (alış/satış işlemleri, EFT vs.) belirtilecektir. Çoklu işlemler raporlanırken beyan edilen tarihler arasında gerçekleştirilen işlemlere dair işlem türleri virgülle ayrılarak belirtilecektir. İşlem türü/türleri raporlanırken “ İşlem Türleri Tablosu (5.2) ” içerisinde yer alan değerler seçilerek belirtilmelidir.
İşlemin Yapıldığı Yer	Raporlanan işlem tek işlem ise işlemin gerçekleştirildiği yer bilgisi belirtilecektir. Bayilerden/Acentelerden gerçekleştirilen işlemlerde bu bilginin mutlaka doldurulması gerekmektedir. Çoklu işlemler raporlanırken beyan edilen tarihler arasında gerçekleştirilen işlemlerin gerçekleştirildiği yerler virgülle ayrılarak belirtilecektir. İşlemin yeri belirtilirken işlemin fiziksel olarak gerçekleştirildiği coğrafi konum (il, ilçe, belde) bilgisine yer verilmelidir. Bu alanda sadece işlemlerin gerçekleştirildiği bayi/acente isimlerinin ya da alt yerleşim biriminin verilmesi (örnek : “Haznedar bayi” ya da “Haznedar köyü”) uygun değildir. Muhakkak surette işlemin gerçekleştiği coğrafi konum (il, ilçe) bilgisine yer verilmelidir. Yabancı ülke menşeli işlemlerde sadece il adının verilmesi uygun değildir, mutlaka ülke ismine de yer verilmelidir

Tablo 5 - Şüpheli İşlemler Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.6. (F) Hesap Bilgileri

Şüpheli işlem bildirimine konu olan işlemler bir veya daha fazla banka hesabı aracılığı ile gerçekleştirilmiş ise, bu alanda bu banka hesaplarına dair bilgiler verilecektir. Şüpheli işleme konu olan birden fazla hesap olması durumunda bu bölüm her bir hesap için tekrarlanacaktır

Alan Adı	Açıklama
Hesabın Bulunduğu Kuruluş	Hesabın yer aldığı bankanın veya diğer finansal kuruluşun (PTT) adı belirtilecektir. Hesabın bulunduğu banka yurtdışında ise bu alanda bankanın bulunduğu ülke de belirtilmelidir.
Hesabın Bulunduğu Şube	Hesabın bulunduğu şubenin adı belirtilecektir. Bu alanda şubenin adının yanısıra şubenin bulunduğu coğrafi

	konum (il/ilçe) bilgisi de belirtilmelidir.
Hesap No	Hesap numarası şube kodu olmaksızın yazılacaktır.
IBAN	Banka hesapları için hesaba dair IBAN numarası belirtilecektir.

Tablo 6 - Hesap Bilgileri Bölümü Bilgi Alanları Tablosu

4.2.7. (G) Suça İlişkin Şüphe Kategorisi

Şüpheli işlem bildirimine konu olan mali unsurların elde edilmesinde ve şüpheli işlem ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olan kişilerin faaliyetlerinde yasadışı unsurlar olduğu veya olabileceğine dair herhangi bir bilgi, bulgu veya şüpheye sahip olunması halinde ilgili yasadışı faaliyetler bu alanda belirtilecektir.

Bu alanda bir seçim yapılması şüpheli işlemde belirtilen kişilerin kesin olarak bir suçu işlediği noktasında bir hüküm verilmesi anlamını taşımamaktadır. Suça ilişkin şüphe kategorisi bilgisinin amacı kişilerin veya grupların herhangi bir yasadışı eylem ile ilişkili olabileceğine dair yükümlü tarafından herhangi bir şekilde vakıf olunan ve çoğu zaman açıklama alanında ifade edilmekte olan bilgilerin yapısal olarak elde edilmesidir.

Suça ilişkin şüphe kategorileri “Suça İlişkin Şüphe Kategorileri Tablosu (5.1)” içerisinde yer alan değerlerden seçilerek belirtilmelidir. Herhangi bir şüphe kategorisinin varlığına dair bir bilgi yoksa bu alan boş bırakılacaktır.

Şüphe kategorilerinin belirlenmesine dair (hangi durumlarda hangi şüphe kategorilerinin belirtilebileceğine dair) kılavuz mahiyetindeki açıklayıcı bilgilere “7 Şüphe Kategorileri Referans Tablosu” içerisinde yer verilmiştir.

4.2.8. (H) Açıklama

Bu alanda şüpheli işlem bildirimini kapsamında şüphe duyulan eylem veya eylemlere ilişkin detaylı açıklama yapılacaktır. Başkanlık bünyesinde şüpheli işlemlerin analiz ve değerlendirme süreçlerinin etkin olarak yürütülebilmesi için açıklama alanının tüm detayları içerecek şekilde açık olarak ifade edilmesi yüksek önem taşımaktadır. Şüpheli işleme dair yükümlü nezdinde yapılan araştırma ve incelemeler sonucunda elde edilen tüm bulguların bu alan içerisinde belirtilmesi gerekmektedir.

Şüpheli işleme dair açıklamalar ayrıca oluşturulacak ek bir doküman içerisinde raporlanmamalı; doğrudan formun açıklama alanında gönderilmelidir. Aksi durumda şüpheli işlem bildirimlerinin BT destekli olarak analiz ve değerlendirmesine dair süreçler olumsuz olarak etkilenmektedir.

Açıklama alanını raporlarken dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, formun açıklama alanında şüpheli işlemdeki eylemler ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi nedeni ile bilgilerine yer verilen gerçek kişiler, tüzel kişiler, hesaplar ile parasal tutar içeren işlemlere dair bilgilerin formun ilgili bölümlerinde yapısal olarak belirtilmesidir. Açıklama alanında serbest metin olarak ifade edilerek formun ilgili bölümlerinde yer verilmeyen bilgiler (örneğin şüpheli eylem ile ilgili bir şahsa dair bilgilerin sadece açıklama alanında verilerek “Gerçek Kişiler” bölümünde yer verilmemesi) şüpheli işlem bildirimlerinin niteliğini olumsuz olarak etkilemektedir.

5. Referans Değer Tabloları

5.1 Suça İlişkin Şüphe Kategorileri

Kod	Açıklama
006-SK-01	Tefecilik
006-SK-02	POS Tefeciliği
006-SK-03	Fuhuş
006-SK-04	Göçmen kaçakçılığı / insan ticareti
006-SK-05	Uyuşturucu kaçakçılığı
006-SK-06	Silah kaçakçılığı
006-SK-07	Tarihi eser kaçakçılığı
006-SK-08	Gümrük kaçakçılığı / hayali ihracat
006-SK-09	Kıymetli maden kaçakçılığı
006-SK-10	Bilişim suçları
006-SK-11	Vergi kaçırma
006-SK-12	Sermaye piyasalarına ilişkin suçlar
006-SK-13	Rüşvet / irtikâp / zimmet / kamu görevlisinin haksız mal edinmesi
006-SK-14	Resmi / özel evrakta sahtecilik
006-SK-15	Para ve kıymetli evrak dolandırıcılığı / sahteciliği
006-SK-16	Sigorta dolandırıcılığı / poliçe sahteciliği
006-SK-17	Dolandırıcılık (Çek, senet, sigorta harici)
006-SK-18	Organ / doku ticareti
006-SK-19	Tehdit / şantaj / cebir ve adam kaçırma
006-SK-20	Mal varlığına karşı suçlar (hırsızlık, yağma vs.)
006-SK-21	Hileli iflas
006-SK-22	Kumar / yasadışı bahis
006-SK-23	Yasadışı fon toplama/sağlama
006-SK-24	İhaleye fesat karıştırma
006-SK-25	Sosyal güvenlik mevzuatına aykırılık
006-SK-26	Bankacılık mevzuatına ilişkin suçlar
006-SK-27	Akaryakıt kaçakçılığı

Tablo 7 - Suça İlişkin Şüphe Kategorileri Tablosu

5.2 İşlem Türleri

İşlem Grubu	İşlem Kodu	İşlem Adı
Hesaba para yatırma-çekme işlemleri	006-8101	Para yatırma
	006-8102	Para çekme
Para transfer işlemleri	006-8201	Ödeme hesabına transfer
	006-8202	Western Union
	006-8203	Moneygram
	006-8204	Diğer transfer (hesap olmadan)
İptal, iade, düzeltme işlemleri	006-8301	İptal, iade, düzeltme işlemleri
Diğer İşlemler	006-9999	Diğer

5.3 İşlem Kanalları

Kanal Kodu	Kanal Adı	Kanal Açıklaması
01	Acente/Bayi	Fiilen acenteye/bayiye gelinerek yapılan işlemler.
02	İnternet	İnternet üzerinden yapılan işlemlerdir.
03	POS	POS kullanılarak yapılan işlemlerdir.
04	Mobil	Mobil cihazlar üzerinden yapılan işlemlerdir.
05	Sistem	Yükümlü bilgi işlem sistemi tarafından gerçekleştirilen işlemlerdir (talimatla otomatik yapılan ödemeler, transferler vs.).
06	Diğer	Yukarıdaki kanallar kullanılmadan yapılan işlemlerdir.

6. Şüpheli İşlem Tipleri

Yükümlülerin suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanında araç olarak kullanılmaları riskine karşı ortak bir tutum, anlayış ve işbirliği içinde olmalarının sağlanması ve şüpheli işlemlerin tespitinde yükümlülere yardımcı olunması amacıyla şüpheli işlem tipleri belirlenmiştir.

Belirlenen şüpheli işlem tipleri rehber mahiyetinde olup form üzerinde beyan edilmeyecektir. Şüphe veya şüpheliyi gerektirecek makul bir sebebin olup olmadığının değerlendirilmesinde yükümlülere yardımcı olması amacı ile yayınlanmaktadır. Bu nedenle yükümlülerin, şüpheli işlemlerin tespitinde kendilerini bu Rehber ile belirlenen şüpheli işlem tipleri ile sınırlandırmamaları; şüphe doğuran işlem, sayılan tiplerden herhangi birine uymasa dahi şüpheli işlem bildiriminde bulunmaları gerekmektedir.

KOD	AÇIKLAMA
MÜŞTERİ PROFİLİNE İLİŞKİN TİPLER	
T-006-1.1	Müşterilerin yükümlülere başvurularında; ibrazı ya da tevdi gereken belgelerin yetersiz bilgiler içermesi, verdikleri bilgilerin birbiriyle çelişkili olması veya bilgilerin verilmesinde isteksiz davranılması.
T-006-1.2	İşlem yapılması için para veya çeşitli hediyeler teklif edilmesi ya da müşteri hakkında suç gelirlerinin aklanması veya terörün finanse edilmesiyle ilgili olarak medyada menfi haberler çıkmış olması gibi şüphe duyulmasını gerektiren somut bir durumun varlığı.
T-006-1.3	Müşterinin, genel müşteri davranış modellerinin dışına çıkması örneğin hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunulmasını engellemek amacıyla bazen çok yakın, bazen tehditkar tavır takınmaları.
T-006-1.4	Müşterilerin işi/mesleği, mali durumu ile işlemleri arasında makul bir orantı bulunmaması.
T-006-1.5	Müşterilerin, riskli kişi veya kuruluşlar ile ticari ya da başkaca bir ilişkisinin bulunması.
T-006-1.6	Şirketlerin, faaliyet gösterilen sektördeki diğer kuruluşlara veya genel olarak şirket yapılanmalarına nazaran mutad olmayan sermaye, ortaklık, yönetim ve istihdam yapısına sahip olması.
GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLERE İLİŞKİN GENEL TİPLER	
T-006-2.1	Ticari faaliyet gösteren kişi veya kuruluşların faaliyetleri kapsamında olağan olarak tekrarı gereken işlemlerin münferit işlem olarak kalması ya da aksine olağan ticari hayatta sık yapılmayan işlemlerin sürekli olarak tekrarlanması.
T-006-2.2	Mutad uygulamalarda toplu yapılması gereken mali işlemlerin, tespit ve bildirimlerden kaçınmak amacıyla, mantıklı bir gerekçesi olmaksızın bölünmesi.
T-006-2.3	Yapılan ya da yapılmak istenen işlemin mutad ve makul hukuki veya ekonomik bir gerekçesi ya da mantığının olmaması.
T-006-2.4	Müşterinin küçük kupürler ile yüksek tutarda nakit ödeme yapması veya sık kullanılmayan bir döviz ile ödeme yapmak istemesi gibi ödeme araçlarının alışılmadık dışında kullanılması.
İŞLEMLERE İLİŞKİN TİPLER	
T-006-3.1	Müşterinin işlem yapmadan önce, kimlik tespiti ve şüpheli işlem bildirim zorunluluğu, işlem limitleri, ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının aklama ile mücadelede kontrol yöntemleri hakkında bilgi edinmeye çalışması ve bu yönde sorular sorması.
T-006-3.2	Müşteriden faaliyeti, mesleği ya da kimlik, adres ve telefon gibi kişisel bilgilerinin alınmasında zorluklarla karşılaşılması.
T-006-3.3	Müşterinin işlemin amacı ya da işleme konu fonun kaynağı hakkında açıklama yapmakta zorlanması veya bilgi vermekten kaçınması.
T-006-3.4	Müşterinin yasal veya idari olarak ibrazı veya doldurulması gereken bir belgeyi ibraz etmemek veya doldurmamak için ödeme kuruluşu ile elektronik para kuruluşu görevlisini ikna etmeye çalışması.
T-006-3.5	Müşterinin sahip olduğu ve alımı/satımı şüpheli görülen mar varlığı ile ilgili yeterli derecede bilgiye sahip olmaması
T-006-3.6	Görünürde birbirinden bağımsız hareket eden müşterilerin; aynı adres, telefon ve benzeri iletişim bilgilerini vermesi, aynı kişiler ile alım satım ilişkisi içerisinde olması veya aynı kişilere kefalet/vekalet ilişkisi içerisinde olması

T-006-3.7	Tüzel kişi müşterilerin ortakları veya yöneticileri olarak görünen gerçek veya tüzel kişilerin, firmanın gerçek ortak veya yöneticisi olmadığını anlaşılması; firmanın sermayesi ve idaresinin, kötü bir ünü olan ya da resmi makamlarca haklarında dava açılmış veya soruşturma yapıldığı bilinen üçüncü şahısların kontrolünde olduğuna dair bilgi veya şüpheyi gerektirecek bir durum bulunması.
T-006-3.8	Tüzel kişi müşterilerin, hakim yeni ortak ve/veya ortaklarının; kişisel ve ticari geçmişleri hakkında bilgi vermekten kaçınmaları, daha önce firmanın faaliyet gösterdiği alanda herhangi bir ilgisi, eğitimi ve iş tecrübesine sahip olmadıklarına dair emareler olması.
T-006-3.9	Müşterinin kimlik ibraz etmeksizin veya geçerli kimlik belgesi olmaksızın sahte-hayali olduğundan şüphe duyulan isimle işlem yapmaya, başkaları adına veya hesapları üzerinden işlem yaptırmaya teşebbüs etmesi.
T-006-3.10	Müşteri tarafından şüpheli işlem bildiriminde bulunulmaması konusunda yükümlü çalışanlarına teklif, baskı veya tehditte bulunulması.
T-006-3.11	Müşterilerin bildirim prosedürlerinden kaçınmak amacıyla işleme konu parayı birden fazla hesaba, havaleye veya nakde bölmek suretiyle işlem yapması veya buna teşebbüs etmesi.
T-006-3.12	Müşterinin bilinen mesleği ve faaliyetleri, gelir kaynakları ve gelir düzeyi ile ilgisi kurulamayan, dikkat çekici sıklıkta ve tutarda işlem yapmak istemesi
T-006-3.13	Türkiye'deki vize süresi sona ermiş olan yabancı şahısların işlem yapmak istemesi.
ÖDEME KURULUŞLARI İLE ELEKTRONİK PARA KURULUŞLARINA İLİŞKİN TİPLER	
T-006-4.1	Riskli ülkeler veya off-shore merkezlerden veya bu ülke ve merkezlere; makul açıklama yapılmadan belli bir zaman aralığında önemli tutarlara ulaşan transferlerin yapılması.
T-006-4.2	Genellikle sabit/birbirine yakın tutarlar ile birbirine yakın dönemlerde yabancı uyruklu kişilere ya da yabancı uyruklu kişilerden aynı kişiye dikkat çekici para transferlerinin yapılması.
T-006-4.3	Ulusal ve uluslararası yetkili kurumlarca yayımlanan yasaklılar ve şüpheliler listesinde yer alan kişilere para transferi yapılmak istenmesi.
T-006-4.4	Ödeme hesabına, hesap açıldıktan kısa bir süre sonra yüksek tutarlı transferlerin gelmesi ve gelen transferlerle ilgili olarak uzunca bir süre herhangi bir işlem yapılmaması.
T-006-4.5	Uzun süre işlem görmeyen bir ödeme hesabının belli dönemlerde birden bire aktif hale gelmesi ve sonrasında tekrar uzun süre işlem görmemesi.
T-006-4.6	Müşteri tarafından getirilen banknotların; çeşitli maddeler içinde gizlenerek taşındığını gösteren kokular yayması ve lekeler içermesi, özensiz ve acele bir şekilde paketlenmiş görüntüsü vermesi, sayıldığında beyan edilenden önemli miktarda eksik veya fazla olması, içinde sahte olanlarına rastlanması.
T-006-4.7	Müşterinin, ödeme hesabını kullanarak aynı dönemde farklı kişilere ait dikkat çekici sayıda ödeme gerçekleştirilmesi.
T-006-4.8	Müşterinin, ödeme hesabına yatırılan veya hesabında bulunan tutar konusunda yeterli bilgi sahibi olmaması.
T-006-4.9	Müşterinin, ödeme hesabına çok fazla sayıda ve/veya sıklıkla farklı kişilerden/hesaplardan para transferi yapılması.

T-006-4.10	Müşterinin, ödeme hesabında; hayat standardı, işi ve gelir seviyesi ile ilgisi kurulamayan dikkat çekici meblağlara tekabül eden (sık sık düşük tutarlı veya tek işlemde yüksek tutarlı) para yatırma işlemlerinin gözlenmesi.
T-006-4.11	Çok düşük bakiyeye sahip olan bir ödeme hesabına yüklü tutarlarda nakit yatırılması ve müteakiben yatırılan nakdin belli aralıklarla çekilmesi.
T-006-4.12	Müşterinin ödeme hesabından şahsın hayat standardı ve gelir seviyesi ile uyumsuz şekilde sıklıkla internet aracılığıyla mal/hizmet alımı yapılması.
T-006-4.13	Uzun süre işlem yapılmayan ödeme hesabına yüklü miktarda para yatırılması ve bu paraların küçük tutarlara bölünerek farklı kullanıcılara transfer edilmesi
T-006-4.14	Elektronik para transferlerinin yasadışı bahis-kumar sitelerinde bu suçlar amacıyla kullanıldığından şüphe duyulması
T-006-4.15	Ön ödemeli karttan sürekli olarak dikkat çekici tutarlı nakit para çekimleri yapılması
T-006-4.16	Ön ödemeli kartın altın gibi nakde tahvili kolay olan kıymetli malların alışverişinde sürekli veya dikkat çekici derecede kullanılması
T-006-4.17	Üye işyerinin kullandığı Internet sitesinde satışa sunulan ürün veya hizmetlerin içeriklerine ilişkin makul bir kullanıcı gözüyle herhangi bir bilgi elde edilememesi.
T-006-4.18	Üye işyerinin satışlarının ticari faaliyet alanı dışında olduğundan şüphe duyulması
T-006-4.19	Üye işyerinin sattığı ürünlere dair fiyatların piyasa değerinden oldukça fazla veya oldukça az olduğundan şüphe duyulması
T-006-4.20	Üye işyerinin yeni açılmış ve altyapısı henüz oturmamış bir internet sitesine sahip olmasına rağmen hızlıca ve yüksek miktarlarda transferin başlamış olması.
TERÖR ÖRGÜTLERİ İLE BAĞLANTISINDAN ŞÜPHELENİLEN KİŞİLER VEYA RİSKLİ ÜLKELERLE GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLERE İLİŞKİN TİPLER	
T-006-5.1	Bir terör örgütü ile bağlantılı olduğu bilinen veya olduğundan şüphe duyulan gerçek ve tüzel kişiler tarafından veya bunlar adına yükümlü nezdinde işlem gerçekleştirilmesi
T-006-5.2	Riskli ülkelerde olan gerçek ve tüzel kişilere hiçbir ekonomik açıklaması ve amacı olmayan tutarlarda paranın transfer edilmesi.
T-006-5.3	Riskli ülkelere ve/veya bu ülkelerden fonların gönderilmesi ya da alınması, bu ülkelerdeki bankaların çıkardığı kredi kartlarının kullanılması.
T-006-5.4	Riskli ülkelere veya riskli ülkeler üzerinden gelen fonların kısa süre içerisinde üçüncü şahıslara aktarılması.

KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA İLİŞKİN TİPLER	
T-006-6.1	Kâr amacı gütmeyen kuruluşların beyan edilen amacı, faaliyetleri ve görünen kaynakları ile mali işlemlerin niteliği ve büyüklüğü arasında uyumsuzluklar olması.
T-006-6.2	Kuruluşun yükümlü nezdinde yaptığı işlemlerin sıklığı ve tutarlarında ani artışlar ortaya çıkması.
T-006-6.3	Yeterli personeli, uygun bir işyeri ya da telefon numaraları bulunmayan kuruluşların, yoğun faaliyette buldukları izlenimi vermeye çalışmaları.
T-006-6.4	Kuruluş yöneticilerinin yabancı uyruklu olması ya da kuruluşun izah edilemeyen bağlantılarının bulunması(örneğin; birkaç kuruluşun aynı adresi, idareciyi veya personeli paylaşması)
T-006-6.5	Kâr amacı gütmeyen kuruluş olan üye işyerinin sadece yurt dışından bağış alması veya bağışların önemli bir kısmının yurt dışı kaynaklı olması.

7. Şüphe Kategorileri Referans Tablosu

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
006-SK-01	Tefecilik	Kazanç elde etmek amacıyla başkasına ödünç para veren kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 241
006-SK-02	POS tefeciliği	Tefecilik suçunun POS vasıtasıyla işlenmesi ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 241
006-SK-03	Fuhuş	Bir kimseye fuhuş için aracılık eden veya yer temin eden kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 227
006-SK-04	Göçmen kaçakçılığı / insan ticareti	Maddi menfaat elde etmek amacıyla yasal olmayan yollardan bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan, Türk vatandaşı yada yabancıların yurt dışına çıkmasına imkan sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 79,80
006-SK-05	Uyuşturucu kaçakçılığı	Uyuşturucu ve psikotrop maddenin yasal olmayan yollardan üretimi, dağıtımı, sevkiyle uğraşan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 188
006-SK-06	Silah kaçakçılığı	Ateşli silahlar ve bunların mermilerinin yasal olmayan yollardan üretimi, dağıtımı ve sevkiyle uğraşan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	6136 sayılı Kanun, Madde 12
006-SK-07	Tarihi eser kaçakçılığı	Yurtiçinde korunması gereken taşınır kültür ve tabiat varlıklarının yurtdışına çıkarılmasıyla uğraşan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	2863 sayılı Kanun, Madde 32
006-SK-08	Gümrük kaçakçılığı / hayali ihracat	- Tütün mamülleri, elektronik cihazlar vb. ticari emtianın vergi, resim ve harçları ödemekten kaçınmak veya buna teşebbüs etmek amacıyla kayıt dışı ticareti veya taşınması faaliyeti - Eşyanın gümrük işlemlerine tabi tutulmaksızın ithal edilmesi - Eşyanın sahte belge kullanılarak ithal edilmesi - Geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyanın sahte belge ile yurt dışına çıkarılmış gibi işlem yapılması suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5607 sayılı Kanun, Madde 3

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
006-SK-09	Kıymetli maden kaçakçılığı	Standart işlenmemiş kıymetli madenlerin yetkili kişi/kurum/kuruluşlarca yapılmaması ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar
006-SK-10	Bilişim suçları	Bilişim sistemine girme, Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, Yasak cihaz veya programlar ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 243, 244, 245, 245/A
006-SK-11	Vergi kaçırma	Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapılmak suretiyle ve Vergi Usul Kanunu 359 uncu maddesinde belirtilen diğer eylemlerin yapılması suretiyle vergi kaçakçılığı suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	213 sayılı Vergi Usul Kanunu, Madde 359
006-SK-12	Sermaye piyasalarına ilişkin suçlar	Sermaye piyasalarında gerçekleştirilen işlemlerde; - Bilgi suiistimali - Piyasa dolandırıcılığı - Usulsüz halka arz ve izinsiz sermaye piyasası faaliyetleri - Güveni kötüye kullanma ve sahtecilik - Bilgi ve belge vermeme, denetimin engellenmesi - Yasal raporlarda, muhasebe kayıtlarında sahtecilik - Sır saklama yükümlülüğünü ihlal suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ilgili maddeleri
006-SK-13	Rüşvet / irtikâp / zimmet / kamu görevlisinin haksız mal edinmesi	Görevinin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, bir kamu görevlisine veya göstereceği bir başka kişiye menfaat sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 247, 250, 252, 257
006-SK-14	Resmi / özel evrakta sahtecilik	Bir resmi belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmi belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmi belgeyi kullanan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 204, 207
006-SK-15	Para ve kıymetli evrak dolandırıcılığı / sahteciliği	Kanunen tedavülde bulunan parayı veya paraya eşit olan değerleri, sahte olarak üreten, ülkeye sokan, nakleden, muhafaza eden veya tedavüle koyan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 197

KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
006-SK-16	Sigorta dolandırıcılığı / poliçe sahteciliği	Sigorta bedelini almak için işlenen dolandırıcılık suçları ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 158
006-SK-17	Dolandırıcılık (Çek, senet, sigorta harici)	Hileli şekilde bir kimseyi aldatıp, onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir yarar sağlayan kişilere dair şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 157
006-SK-18	Organ / doku ticareti	Hukuken geçerli rızaya dayalı olmaksızın kişiden organ alan kimseler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 91
006-SK-19	Tehdit / şantaj / cebir ve adam kaçırma	Tehdit / şantaj / cebir ve adam kaçırma gibi eylemlerde bulunan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 106, 107, 108, 109
006-SK-20	Mal varlığına karşı suçlar (hırsızlık, yağma vs.)	Hırsızlık, yağma, hakkı olmayan yere tecavüz, güveni kötüye kullanma, gibi suçlar ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 141, 142, 148, 149
006-SK-21	Hileli iflas	Malvarlığını eksiltmeye yönelik hileli tasarruflarda bulunan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 161
006-SK-22	Kumar / yasadışı bahis	- Kumar oynanması için yer ve imkan sağlama eylemini gerçekleştiren, - 7258 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın bahis oynatan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 228, 7258 Sayılı Kanun, Madde 5
006-SK-23	Yasadışı fon toplama/sağlama	Terörün finansmanı kapsamında fon toplanması eylemini gerçekleştiren kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	6415 sayılı Kanun, Madde 3, 4
006-SK-24	İhaleye fesat karıştırma	Kamu kurumu veya kuruluşları adına yapılan mal veya hizmet alım veya satımlarına ya da kiralamalara ilişkin ihaleler ile yapım ihalelerine fesat karıştıran kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 235
006-SK-25	Sosyal güvenlik mevzuatına aykırılık	Sosyal Güvenlik Kurumundan haksız menfaat elde etme, sahte sigortalı bildirme ve durum değişikliği bildirmeme suçunu işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5237 Sayılı Kanun, Madde 204, 206, 207
KOD	AD	AÇIKLAMA	İLGİLİ YASAL DÜZENLEME(LER)
006-SK-26	Bankacılık	İzinsiz faaliyette bulunmak, Mevduat ve katılım fonu sahiplerinin haklarını	5411 sayılı Kanun

	mevzuatına ilişkin suçlar	engellemek, Düzeltici, iyileştirici ve kısıtlayıcı önlemleri almamak, Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek, Belgelerin saklanması yükümlülüğüne aykırı davranmak, Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak, İşlemlerin kayıt dışı bırakılması ve gerçeğe aykırı muhasebeleştirme, itibarın zedelenmesi, Sırların açıklanması, zimmet suçlarını işleyen kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	Madde 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160
006-SK-27	Akaryakıt kaçakçılığı	Akaryakıt ürünlerinin gümrük işlemlerine tabi kılınmaksızın ülke içine intikalini sağlayan kişi/kişiler ile ilgili şüpheli işlem bildirimlerinde	5607 sayılı Kanun, Madde 3

Tablo 8 - Şüphe Kategorileri Referans Tablosu